

Veszélyben a mozgáskorlátozottak sportcentruma

Fagyos sajtótájékoztató a napsugaras háznál

Külföldet járt magyarok a megmondható: nyugati országok utcáin, üzleteiben, múzeumaiban, színházaiban járva hánny és hány, két keréken közlekedő mozgássérülttel lehet találkozni, míg itthon alig látni őket a mindennapi forgatagban. Az ok nyilvánvalóan nem az, hogy Magyarországon kevesebben vannak a sors kegyvesztettjei, mint máshol. Mindez talán inkább annak a jele, hogy nálunk a társadalom kegyvesztettjei is, akiknek segítség híján nem adatik meg az sem, hogy otthonukból ki-mozduljanak, és megközelítően teljes életet éljenek.

Szegeden és környékén mintegy 20 ezer mozgáskorlátozott él, akiknek többségében megvan a hajlandóság és a képesség, hogy eltartsa és ellássa önmagát. A rehabilitáció feltételei nélkül azonban ez nem megy. Városunkban 1990-ben létre jött a *Mozgáskorlátozott fiatalok rehabilitációs és sportcentruma* alapítvány azzal a céllal, hogy mozgásra, izomfejlesztésre alkalmas körülményeket teremtsen a rászorulóknak. A Csaba utcában lévő műemléki épületet, a napsugaras házat szemelték ki arra, hogy kibővíve, fölújítva 400 négyzetméteres központot hozzanak létre falai között. A tornaterembe speciális izomfejlesztő gépeket is álmodtak, a gyerekek számára két olyan termet, amelyben

játék közben, konduktív terápiával fejleszthetik mozgásukat.

A 60 négyzetméteres, feszített víztükrű medencében pedig mindenki olyan közegre lelhetne, amelyben lényegesen könnyebben tarthatja karban erőnlétét. A távolabbi tervek között szerepelt az is, hogy a hátrányos helyzetű fiatalok továbbképzéséhez is segítséget nyújt ez a centrum.

Az alapítvány létrejötte óta sok víz lefolyt a Tiszán, az álom azonban csak álom maradt. Nyomasztó álom. A kuratórium a helyszínre hívta sajtótájékoztatóra tegnap az újságírókat, a régió országgyűlési és önkormányzati képviselőit, a város vezetőit, valamint a polgármesterjelölteket. A 70 meg-invitalt vendégből 20-an toprogtak a napsugaras ház udvarának csonttá fagyott talaján. A csupaszfalú épület ablaknyílásain szabadon fúj át a szél, a telek másik oldalán félbehagyott építkezés szomorú látványa, körülötte törmelékek, pusztuló építőanyagok szanaszét. Félő, ha nem történik valami azonnal, minden az enyészet martaléka lesz.

Gyulay Endre, Szeged-csanádi megyéspüspök, a kurató-

rium elnöke ezt megelőzendő fordult kéréssel a jelenlevők-höz: segítsenek, hogy a gazdasági nehézségek ellenére is

befejeződhessék az építkezés.

Dr. Salgó László ügyvezető titkár az eddigi fejleményekről elmondta, hogy a kezdeti lelkes fölajánlásokat alig követte kézzel fogható támogatás. A legtöbbet, 5 millió forintot a Műemlékfelügyelet áldozta az eredeti cél megvalósítása érdekében. Az országgyűlés megszavazott még egy milliót, kaptak egyszeri segítséget a Szegedért alapítványtól, műsoros estük bevételét köszönték meg a színház föllépő művészeinek, a többi – minisztériumi, alapítványi és önkormányzati – ígéret azonban csak ígéret maradt. Az építkezés leállt, az anyagok ebek harmincadjára kerültek, a terület gyerekek grundjává vált, akikkel az idős szomszéd önkéntes csöszként vívja nap mint nap áldatlan küzdelmét. Az idő múlásával nemcsak az eddig fölhúzott falak mennek tönkre, hanem a pénz is: az egykori 12-14 milliós bekerülési költség ma már 30-35 millióra rúg. A tervező, Palánkai Tibor mérnök szerint gyorssegélyként elég lenne 4-5 millió, hogy az új épületet tető alá hozzák, a később érkező összegekből apránként is el lehetne végezni a belső munkákat.

A jelen lévő négy polgármesterjelölt közül három határozott készséget fejezte ki arra, hogy szakterületén, megválasztása esetén polgármesterként is anyagi segítséghez juttatja az alapítványt. Rózsa Edit országgyűlési képviselő, az alapítvány kuratóriumi tagjaként is ígéretet tett: a korábbi népjóléti miniszter támogató szándékát igyekszik a jelenlegi minisztertől is megszerezni. Gasztány Ferenc műgyűjtő magángyűjteménye értékéből fél milliót ajánlott föl a centrum javára. Macskássy Izolda festőművész pedig nem kevesebbel lepte meg a rendkívüli körülmények között megrendezett sajtótájékoztató résztvevőit, mint hogy bejelentette: a márciusra elkészülő, 4 milliót érő kiállítási anyagának elkelt darajaiból összejött

teljes összeget az alapítvány számlájára utaltatja.

A Délmagyarország Könyv-és Lapkiadó Kft. is fölajánlotta támogatását, hogy mielőbb tető alá kerüljön a mozgáskorlátozottak rehabilitációs és sportközpontja. Aki szívügyének tekinti a sérült fiatalok ügyét, csatlakozhat pénzzel, értékpapírral, ingatlanfölajánlással a segítők táborához. A számlaszám: (OKHB Rt. Szeged 280-11082. Postacím: H-6725 Szeged, Petőfi S. sgt. 75.)

Ch. Á.

Az Egészségügyi Törvény 43. paragrafusának (2.) bekezdése szerint az orvostól elvárható, hogy a megbetegedés körülményeit, a betegséget a legnagyobb körültekintéssel és gondossággal vizsgálja, illetve tegyen meg mindent a beteg gyógyulása érdekében.

Az Alkotmánybíróság 1992. június 1-jei határozata megkönnyíti a tájékozódást az úgynevezett nem vagyoni (eszmei) kár témakörében, ugyanis eszerint nem igényel külön bizonyítást az, hogy a felperes életkörülményei tartósan súlyosbodtak.

A Btk. 171.§ kimondja, hogy aki foglalkozása szabályainak megszegésével más, vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanul közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz,

vétséget követ el

és 1 évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő. Ugyancsak a Btk. szerint, ha a bűncselekmény marandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget okoz, 3 évig terjedő szabadságvesztéssel, ha halált okoz, 5 évig terjedő szabadságvesztéssel, ha pedig kétónél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz, 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ugyanezek a bűncselekmények, ha szándékosan követik el őket, még szigorúbban büntetendők. A legmagasabb büntetési tétel: 10 év.

A Közös Rendőrségi, és Ügyészségi Statisztikában az alábbi bűncselekményekre lebontott számadatot találtuk a

Tárlatnyitó a Kálvária Galériában

Csáki, Dienes, Nagy mesterhármasa

Egy valódi műkedvelő, Havas Henrik újságíró nyitotta meg Csáki Róbert, Dienes Gábor és Nagy Gábor közös kiállítását tegnap délután a Kálvária Galériában. Az alkotó triumvirátus műveit már egyszer láthatta Szegeden a közönség – akkor is ezen a helyszínen –, most újabb tárlata nyílt a két mesternek és egy tanítványuk., Dienes és Nagy ugyanis a Képzőművészeti Főiskola tanára, Csáki Róbert pedig – egykori – tanítványuk. Természetesen ez a képeken a legkevésbé sem látszódik, hiszen Csáki Róbert már a főiskolán is maga útját járta, egyénit és ragyogót alkotott. Azaz mégis van valami közös hármójukban: pont ez az egyéni ragyogás.

Műkedvelő, mondotta magáról megnyitójában Havas Henrik, s folytatta azzal, hogy nem szereti a művészettörténeteket, akik igyekeznek ezekre szedni a képeket, és mindig valami rendszerbe beilleszteni az alkotókat. Csáki, Dienes és Nagy képeivel bajban vannak. Igazán öntörvényű alkotók, kik saját útjukról még a művészettörténetesek kedvéért sem térnének le.

Valószínűleg nem is kell, hiszen Havas Henrik mesélt arról, hogy van Budapestén egy grill, ahol Dienes Gábor és Nagy Gábor közös alkotása díszíti a falat. S ez a gyorsétem mindig tele van, a sok embertől nem is lehet látni a festményt. Nemcsak az ételek izlettessége csábító...

T. V.

Az orvosi műhibáról (6.)

Mit mond a törvény?

Az orvosi műhibák esetén alkalmazható irányadó megállapításokat a kérdést ismerő jogászok szerint a Polgári Törvénykönyv 339., 318., 348. stb. paragrafusai tartalmazzák. Ezek persze nem kifejezetten, vagy nemcsak az orvosi műhibákra vonatkoznak.

foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésről, ami alatt az esetek többségében orvosi műhiba értendő: 1991-ben 248 eset, 1992-ben 236 eset, 1993-ban 278 eset fordult elő országosan.

Ez a statisztika csak a feljelentések mennyiségét tartalmazza, a tényleges bűnösséget, a bíróság döntéseit nem. Ezenkívül ezek az adatok a bűncselekmények szándékos és gondatlan alakzatait is tartalmazzák, s nemcsak orvosi műhibákkal kapcsolatos bűncselekményeket foglalnak magukban, hanem egyéb eseteket is, hiszen a „foglalkoztatás” szó nemcsak orvosokra, hanem például ámokfutó hivatásos gépkocsivezetőkre is vonatkozhat.

Az orvosetikai kérdések – ezek közé sokan sorolják a műhibák elkövetését is,

az Orvosi Kamara hatáskörébe tartoznak.

Dr. Makó János, az Országos Etikai Kollégium és a SOTE Etikai Kollégiumának elnöke kérdésünkre mégis azt mondja: orvosi műhibákkal ők

egyáltalán nem foglalkoznak. A kollégiumot alkotó négy orvos – egy gyermekorvos, egy ideggyógyász, egy belgyógyász, valamint egy urológus – feladata csak az etikai problémákra terjed ki: például, ha egy orvosnak nincs jogosítványa egy működési területre. Etikai vétség lehet például a félrevezető reklám vagy hirdetés, az orvos durvasága a beteggel szemben, vagy az, ha az orvos megtagadja a szükséges felvilágosítást a betegről.

Szankciókat az orvosetikai törvény nem hozhat, csak határozatot, amit azután hivatalból a szakmai felettesnek továbbítanak. Mivel foglalkoznak hát az etikai testületek? Nézzünk néhány példát. Mosonmagyaróváron kórházigazgatói posztra pályázott két orvos, akik a versengés hevében kígyót-békát kiáltottak egymásra a nyilvánosság előtt. Mindkettejüket elmarasztalták, egyik sem bizonyult ezek után alkalmasnak a kórház vezetésére. Etikátlannak minősítették az Országos Etikai Kollégium ülésén dr. Czeizel Endre magatartását is. Az etikai vétséget egyik határozatuk szerint akkor követte el az ismert genetikus, amikor a televízióban általa reklámo-

zott gyógyszernek a mellékhatásairól nem ejtett szót.

Országos statisztikát dr. Makó ugyan nem tudott mondani arról, hogyan ítélik meg az orvosok egymás közt az etikátlanságot, de szavaiból kitűnt, hogy a SOTE-n évente 8-10 határozatban marasztalnak el orvosokat etikátlán magatartás miatt. E határozatok között a már említett ok – inkompetencia – miatt orvosi műhibára vonatkozó állásfoglalás egy sem volt...

Dr. Mikola István, a Kórházszövetség elnöke – a fentiekkel némileg ellentétesen – kijelenti: az Orvosi Kamarának messzemenő felhatalmazása van az orvosi műhibák elleni küzdelemben. Adott esetben

meg is szüntetheti az orvos gyógyító-jogosítványait.

Segít a műhibák elkerülésében a kórházak szakmai érdekvéviselői szerve, a Kórházszövetség is. Végül, amióta a finanszírozás a teljesítmény függvénye, egyre érzékenyebben figyeli a kórházak tevékenységét az Országos Egészségbiztosítási Pénztár is. Érdükük a megelőzés. De az orvos is motiválni kell a jó munkavégzésben. „Magam azért harcolok, hogy a szakorvosi tevékenység végre szabad szellemi foglalkozás legyen, szerződéses jogviszonnyal, ne pedig állandó munkahely. Ez növelné a gyógyító orvos felelősségérzetét” – mondja dr. Mikola István.

(Következik: Egy nép egészsége.)

Buda Magdolna

Ford Leasing

Karácsonyi meglepetések az Ön számára

Bemutkozik a Ford Leasing: új lehetőség, hogy Ön egyszerűen és könnyen egy Ford tulajdonosa legyen.

Megbízható, egyszerű és kedvező. Ez a Ford új részletfizetési programja. Sőt, a Ford Leasing most valóban elérhetővé teszi az igazi Ford minőséget.

Ford modellek, decemberben még kedvezőbb feltételekkel!

A Ford Leasing születését és a Karácsonyt egyedülállóan kedvező ajánlattal ünnepli a Ford: 1994. december 1. és 31. között különösen alacsony induló részleteket kínál.

Az ajánlat csak december hónapra érvényes, minden Ford modellre, amíg a közzétart. Az árat 72 HUF/DM deviza eladási ár alapján képeztük. A számla a gépkocsi átvételkor érvényes árfolyammal készül.

10%

induló részlet

Ford Fiesta már 115.200 Ft-tól!
Ford Escort már 134.920 Ft-tól!

Mindössze ennyi szükséges ahhoz, hogy Ön még ebben az évben egy Ford tulajdonosa legyen.

Részletek minden hivatalos Ford márkakereskedőnél!

Szuperkedvezmények az év végéig!

TUNÉZIA már 23 950 Ft-tól

dec. 8., dec. 15., repülővel, szállodában, félpanzióval, karácsony, szilveszter 4-5 csillagos szállodákban is.

Szeged, Tisza L. krt. 11. Nyitva: h-p.: 11-17. Tel.: 62/484-531